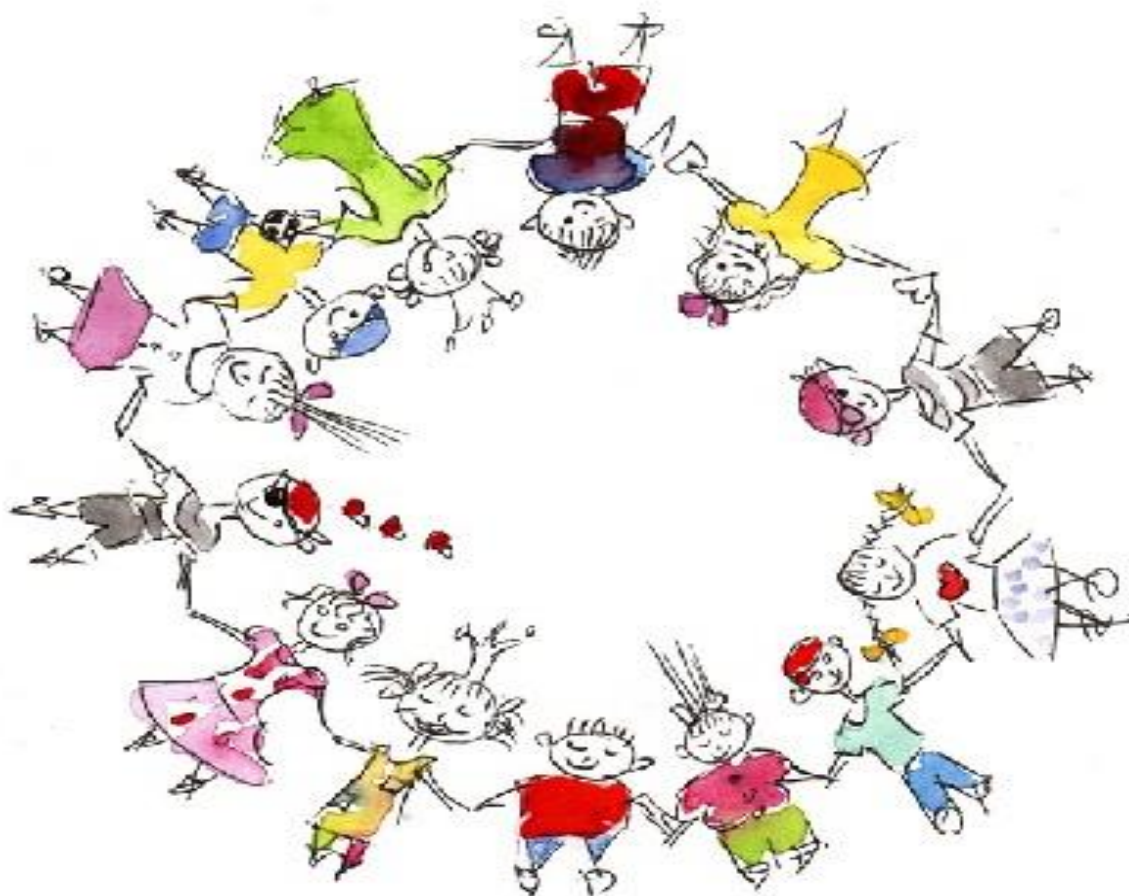
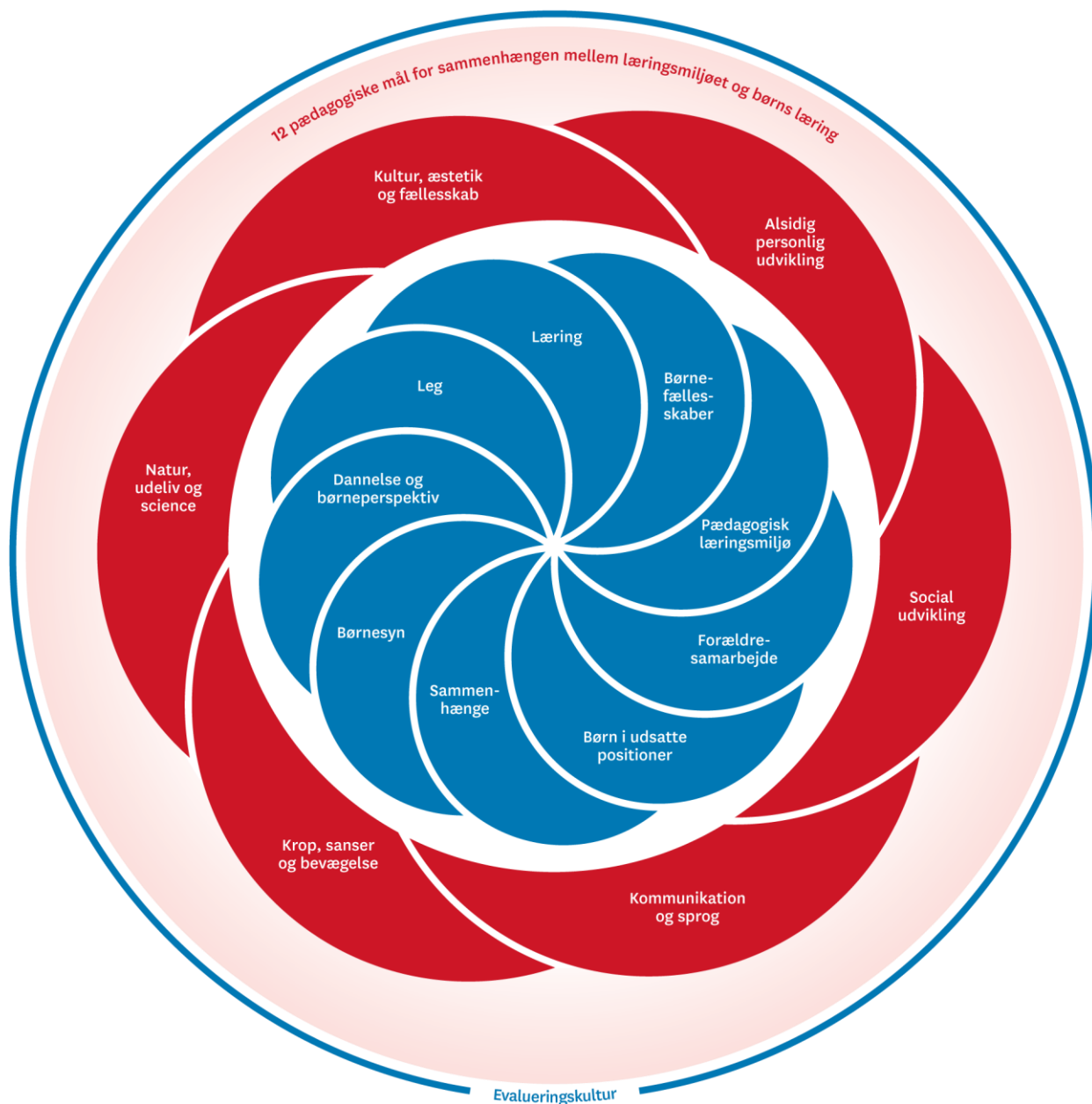

Pædagogisk læreplan for Fælleshuset Åkanden September 2023

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i, det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer, og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse, samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan*.

Hvem er vi?

Åkanden

Åkanden er en kommunal institution med op til 105 børn i alderen fra 6 måneder til skolestart. De er fordelt på ca. 35 vuggestuebørn og 75 børnehavebørn. Børnene er inddelt i 3 aldersopdelte teams med i alt 5-8 medarbejdere i hver.

- Myretuen med 22-25 børn i alderen ½ - 2år.
- Larverne med 28-35 børn i alderen 2 - 4 år.
- Sommerfuglene med 30-45 børn i alderen 4 - 6 år.

Åkanden ligger i kommunens østlige område på Kildebovej 16, og vi har en fin kolonihave med hus ca. 10 minutters gang herfra.

Åkandens vision

- At vi kan skabe de bedste betingelser for alle børns trivsel, udvikling, læring og dannelse.
- At børnene udvikler sig til livsduelige voksne, der efter bedste evne kan tage vare på sig selv og bidrage til de fællesskaber, de er en del af.
- At forældrene er trygge ved at aflevere deres barn i Åkanden, og at vi sammen skaber øget trivsel og de bedste udviklingsbetingelser for alle børn.
- At personalet oplever deres arbejdsplads er et sted hvor udvikling, udfordring og glæde er en del af deres hverdag.
- At vi bruger værdien af hinandens forskellighed, til at inkludere alle i meningsfulde fællesskaber.

Værdigrundlaget i Åkanden tager afsæt i et menneskesyn, der er baseret på ligeværdighed, gensidig respekt og plads til forskellighed. Det gælder i alle de menneskelige relationer, vi indgår i.

Nærvær, anerkendelse og ansvar er de tre nøgleværdier, vi har valgt at sætte i fokus. Vi tror på, at det gode børneliv understøttes af tætte relationer imellem mennesker og at tilhøre et fællesskab. Vi er således opmærksomme på vores professionelle ansvar for, at samværet i hverdagen er nærværende og anerkendende over for det enkelte barn, forældre, kollegaer og andre samarbejdspartnere.

Pædagogisk grundlag.

Det består af 9 elementer: De 5 første er Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg og Børnefællesskaber. Herefter kommer Pædagogisk læringsmiljø og læring, Samarbejde med forældre om børns læring, Børn i udsatte positioner og Pædagogisk læringsmiljø for tidlig visitering, interne overgange og sammenhæng til børnehaveklassen.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg og Børnefællesskaber

Børnesyn

I Åkanden ser vi alle børn som unikke, og vi ved, at de udvikler sig i forskellige tempi. Derfor tilpasser vi løbende vores praksis i hverdagen gennem **de tre betingelser for inklusion**, dvs. de organisatoriske-, de fysiske- og pædagogiske betingelser.

Herved kan vi skabe gode forudsætninger for plads, tid og ro til, at alle børn kan være medskabere af deres egen læring og udvikle sig i deres eget tempo.

Vi ved, at det at være barn har en værdi i sig selv, og det gode børneliv understøttes af tætte relationer til andre. Vi er opmærksomme på, at det altid er os som medarbejdere, der har ansvaret for at justere og kvalificere de tre betingelser.

Dannelse og børneperspektiv

I Åkanden vil vi gerne have selvstændige børn, der tror på sig selv, ved hvad de vil og kan tage hensyn til andre. Når vi ser børnene og deres behov, er det tydeligt, at de har brug for, vi møder dem individuelt i forhold til deres behov, men de har også brug for at lære at indgå i fællesskaber, f.eks. at vente på tur og lytte til andre. På den baggrund har vi organiseret os i tre aldersopdelte teams: Myrerne: ½-2 år, Larverne 2-4 år og Sommerfuglene 4-6 år.

Vi er nysgerrige på børnenes perspektiv, og i takt med de bliver ældre kan vi graduerer børnenes muligheder for selvbestemmelse og medbestemmelse. Samtidig inviteres de til at deltage mere aktivt i demokratiske læreprocesser. Her er nogle eksempler fra vores praksis

Selvbestemmelse:

- Myrerne: Tilknytningen til voksne i Myretuen er grundlæggende for, at det enkelte barn føler sig tryk i Åkanden. I opstarten justerer vi os efter barnet, for eksempel hvis det søger en anden voksen, end den vi i første omgang tilbyder.
- Larver og Sommerfuglene: I den åbne struktur om morgenen og om eftermiddagen vælger børnene selv hvad de vil lave, hvor de vil være, og med hvem de vil være sammen med. Samtidig erfarer de, at når de selv må bestemme, er der nogle gange, hvor de må vente, fordi det de vil lege med, er optaget af andre børn.

Medbestemmelse:

- Myrerne: Ved samling har vi en sangkuffert med bl.a. en ko, en bil og andre symboler, der er koblet på bestemte sange. Børnene vælger sange, ved at vælge en figur i kufferten.
- Larverne: Når vi skal på tur i lokalområdet, taler vi om, hvor de gerne vil hen. Eksempelvis har tre børn bestemt, at vi skal hen til det nye klatrestativ, til hønsene eller kigge efter små dyr på vejen.
- Sommerfuglene: Vi inddrager børnene i planlægningen af samling, fællesdanser i salen eller lege på legepladsen.

Børnefællesskaber:

Det gode børnefællesskab i Åkanden kendetegnes ved:

- At børnene dagligt deltager i forskellige små og store børnefællesskaber hvor de trives, leger, lærer og udvikler sig.
- At børnene er sammen om noget, der skaber mening for dem.
- At børnene oplever, at de har betydning for hinanden i fællesskabet.
- At børnene oplever, at de bidrager positivt ind til fællesskabet.
- At børnene over tid etablerer venskaber med hinanden.
- At børnene lærer, hvordan de kan møde andre med respekt og venlighed.

Det betyder, at vi har fokus på vores børns deltagelsesmuligheder, og justerer vores læringsmiljøer til de aktuelle børnegrupper og til de enkelte børn. Læs endvidere under afsnittet med de pædagogiske læringsmiljøer.

Leg

Legen er grundlæggende i børns udvikling og læring, men også for deres trivsel og deltagelsesmuligheder i fællesskaber. Vi har en intention om, at når et barn forlader Åkanden, har alle børn gode erfaringer med alle de seks legetyper, og derfor justerer vi jævnligt vores fysiske betingelser, for at optimere børnenes legemuligheder. Vi har lavet seks aktionskort. Et aktionskort til hver legetype, der bl.a. præciserer, hvad der fremmer og hæmmer børnenes muligheder for, at lære at mestre de enkelte legetyper.

Når legen udfolder sig for børnene, skabes et rum, hvor børn kan være og kan udtrykke sig. Hvor børn kan spejle sig, kopiere adfærd og øve sig på livet.

I Åkanden er de fleste af medarbejderne uddannet til, at bruge **LUN lege**, der er en relations baseret lege-metode. I LUN legene er vi **tydelige karavaneførere**, hvor vi vurderer hvilke af de fire dimensioner Omsorg, Engagement, Struktur og Udfordring der skal vægtes.

LUN (Leg, udvikling og nærvær) er en metode, som er udviklet af Kompetence Enheden KE i Ringsted Kommune. Metoden er udviklet med udgangspunkt i tilknytningsteorien, Theraplay metoden. Formålet med LUN er, at understøtte børns følelsesmæssige og sociale udvikling igennem lege, hvor børnene oplever, at det er sjovt at være sammen, at de er betydningsfulde, og at de er en del af et fællesskab. Herunder at skabe rammer der giver mulighed for gyldne mødeøjeblikke.

Pædagogisk læringsmiljø og læring.

Tryk tilknytning.

En tryk tilknytning for barnet til kendte voksne er den væsentligste faktor, for at skabe et godt pædagogisk læringsmiljø. Dette understøtter vi ved, at børnene er sammen med de samme medarbejdere, fra de starter i Myretuen til året inden, de skal starte i skole. Det betyder, at medarbejderne kender barnets historie, hvilket kvalificerer relationen mellem medarbejder og barn (forældre).

Aldersopdelte team.

Børn lærer gennem deres erfaringer, og det er vores ansvar som medarbejdere, at skabe gode læringsbetingelser for alle børn. Børn lærer i forskellige tempi, på forskellige måder og de har brug for forskellig støtte og guidning fra de voksne. Her kommer flere begrundelse for, at vores børn fordelt i de tre aldersopdelte teams.

Herved skaber vi læringsmiljøer:

- der har fælleskaber, der er så store, at de kan inkludere alle børn, og som samtidig kan inddrages i mindre grupper, der kan tilgodese de enkelte børns udviklings, omsorgs og læringsbehov.
- der kan give medarbejderne overblik, styrke deres samarbejde i den daglige planlægning og koordinering. Fx opgaver omkring børn, ved fravær af personale, dokumentation og refleksion over læringsmål.
- Hvert team har en tovholder, der har en koordinerende funktion i forhold den løbende justering af de organisatoriske betingelser.
- Hvert team har et faglig fyrtårn, der har en faciliterende og inspirerende rolle, og der går foran både i udarbejdelsen af de pædagogiske læreplaner og i praksis.

Små læringsgrupper

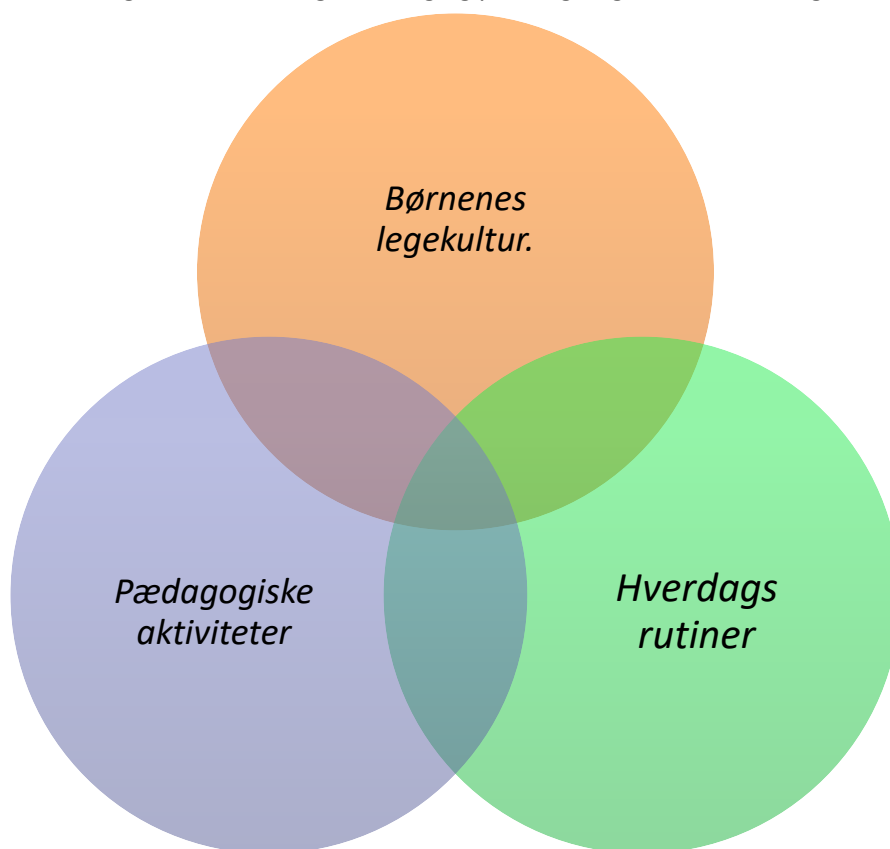
I hvert af de tre teams er børnene yderligere inddelt i mindre grupper. Dette er for at skabe en sund tilknytning for hvert enkelt barn, og for at understøtte et meningsfyldt nærvær mellem børn og medarbejdere i hverdagen og derigennem at skabe ro til fordybelse og læring.

Således er:

- Myrerne, de 0-2 årige, inddelt i 2-3 mindre aldersopdelte grupper ved formiddagens aktiviteter og efter behov på andre tidspunkter.
- Larverne, de 2-4 årige, inddelt i tre grupper. Ved samlingen og ved de fleste formiddagsaktiviteter bliver børnene opdelt i mindre grupper. Enten efter alder eller ud fra specifikke læringsmål, hvor de er sammen med 1-2 medarbejder.
- Sommerfuglene, de 4-6 årige, inddelt i to aldersopdelte grupper, hvoraf de ældste er kommende skolebørn. Disse grupper bliver yderligere opdelt i mindre grupper ved samlingen og formiddagens aktiviteter, hvor de er sammen med 1-2 medarbejder.

Læring gennem hele dagen

Med afsæt i Søren Smiths model for de 3 læringsrum har vi fokus på børns læring gennem hele dagen. Vi bruger de tre læringsrum i vores organisering og planlægning af børnenes dag i Åkanden.

- **Hverdagsrutiner** er i Åkanden de dagligt tilbagevendende læringsrum, dvs. måltidet, toiletbesøg og garderoben. Rutinerne er en vigtig del af de fællesskaber, som børnene indgår i. I målet med at understøtte børns trivsel, udvikling, læring og dannelse er:
 - Selvhjulpnehed er for os et væsentligt pejlemærke. Vi har set, at når børn mestre nye færdigheder, der gør dem mere selvhjulpne, giver det dem mod på, at undersøge og prøve flere nye ting. Det er en fornøjelse, at se den glæde der viser sig i ansigtet på et barn, der kan fortælle at de nu bruger underbukser i stedet for ble, som lige har lært, at lyne deres egen jakke eller som tør spørge en ven, om de skal lege og venen siger ja.
 - Sproget er et andet pejlemærke, fordi de daglige rutiner giver mulighed for mange sproglige gentagelser i en genkendelig praksis, med de samme kendte og trygge voksne. Dette er optimalt for sprogtilegnelse, særligt for de børn der har brug for ekstra sproglig opmærksomhed.
- **Pædagogiske aktiviteter** er i Åkanden, de mere strukturerede og voksen initierede aktiviteter, som primært ligger om formiddagen. I perioder har vi også pædagogiske aktiviteter for mindre grupper af børn, som ligger på andre tidspunkter i løbet af dagen. Fx. LUN eller sproggrupper. I vores årshjul er temaerne sammensat sådan, at både det samlede pædagogiske grundlag og læreplansmålene fra de seks læreplanstemaer kommer i fokus hen over året. Se årshjul side 28
- **Legeaktiviteter** er i Åkanden de lege som i udgangspunktet er børneinitieret, og som foregår imellem hverdagsrutinerne og de pædagogiske aktiviteter. De er kendetegnet ved, at børnene selv opsøger og udvikler legene. I de fysiske rum forsøger vi at invitere til, at børnene har mulighed for at vælge mellem de seks legetyper.

- Hvor meget vi guider og **går foran, ved siden af eller bagved** i børnenes lege, forsøger vi at justere
- dels på baggrund af børnenes alder, idet særligt de yngste børn har brug for, at opbygge et repertoire af leg gennem en introduktion til forskellige legeredskaber og typer.
 - dels i forhold til børnenes behov for støtte til enten at blive inkluderet i et fællesskab, eller deres behov for at lære, at udvise empati over for andre børn. (Se i øvrigt side 6.)

○

Samarbejde med forældre om børns læring

Fælles for hele Ringsted kommune.

I Ringsted Kommune skabes det bedste grundlag for et fælles samarbejde og ansvar for børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse, gennem:

- Tidlig visitering og besøgsdage. (Se beskrivelsen på Åkandens hjemmeside)
- Opstartssamtalen. (Se beskrivelsen på Åkandens hjemmeside)
- Involvering og deltagelse i det tværfaglige samarbejde.

Åkanden

Sammen med forældrebestyrelse har vi lavet nedenstående fælles mål for Åkandens samarbejde med forældre om deres børns læring.

Vores fælles mål er

- At alle forældrene er trygge ved, at aflevere deres barn i Åkanden, og at vi sammen skaber de bedste udviklingsbetingelser for det enkelte barn og den samlede børnegruppe.
- At dialogen er åben og ærlig mellem medarbejdere og forældre.

I dagtilbudslovens beskrivelse af den styrkede læreplan er det præciseret, at forældrene har det primære ansvar for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Endvidere står der, at dagtilbuddets samarbejde med forældrene, både handler om den formelle kompetence forældre har, i kraft af bl.a. bestyrelsesarbejdet og om det øvrige samarbejde om det enkelte barns og børnegruppens trivsel og læring. For at sikre dette, har vi i samarbejdet med bestyrelsen præciseret de gensidige forventninger til samarbejdet mellem Åkanden og forældre.

Åkandens forventninger til forældre er, at de orienterer medarbejderne om forhold, der har betydning for jeres barn eller børns trivsel og udvikling. Det kunne være:

- Sjove oplevelser, praktiske aftaler eller andre dagligdagsting som, ”hun har sovet dårligt i nat” eller ”han faldt og slog sig i går”.
- Observationer og refleksioner som undrer jer enten omkring jeres barn, eller det der sker i huset.
- Væsentlige forhold som alvorlig sygdom, skilsmisse, dødsfald eller lignende.
- Bekymring for jeres barns trivsel eller udvikling.

Åkandens ansvar over for forældre er, at orienterer jer om vores oplevelser med jeres barn både generelt via AULA, opslagstavler og forældremøder og mere individuelt om jeres eget barn. Vi vil løbende fortælle små anekdoter fra hverdagen, og på AULA vil I samtidig kunne se billeder fra forskellige aktiviteter. Derudover vil vi kontakte jer:

- Hvis vi undrer os over noget, vi ser eller hører fra jeres barn.
- Hvis vi er bekymret for jeres barns trivsel eller udvikling.

- Hvis jeres barn kommer til skade eller bliver syg i løbet af dagen.

Velkomstfoldere

Vi ønsker, at være tydelige i vores kommunikation med jer, og i den forbindelse har vi lavet nogle velkomstfoldere. De beskriver praktiske rammer og særlige indsatser i forhold til jeres barns alder, og den gruppe jeres barn er tilknyttet. Folderne findes i papirform i Åkanden, og de vil blive udleveret til jer, når det er relevant. Derudover har vi en specifik folder, omkring hvordan vi sætter fokus renlighed.

Forældresamtaler

Vi forsøger, at bruge vores ressourcer meget målrettet, og dette gælder også i vores tilbud om forældresamtaler. Medarbejderne har daglig dialog med jer om jeres barn, og her oplever mange forældre, at de får den viden, de har brug for. Dvs. at disse dialoger sammen med Tema-forældremøderne gør forældre trygge, fordi de hører om dagligdagen, og de ved, at deres barn trives og udvikles, som det skal. Vores erfaring er derfor, at når børn er i trivsel har forældre ofte ikke behov for en egentlig forældresamtale. Derfor tilbyder vi som udgangspunkt kun 2-3 forældresamtaler til børn, der er i fin trivsel.

- En opstartssamtale ud fra et samtaleark der er ens i hele Ringsted kommune.
- Evt. en opfølgende samtale efter 3 -6 måneder efter opstart.
- En samtale i efteråret inden Spirestart den efterfølgende sommer.

Børn der har brug for ekstra opmærksomhed.

Der er flere børn, der i kortere eller længere perioder har brug for en ekstra hånd, og her er det vigtigt med et tæt samarbejde med jer forældre. Vi har valgt, at prioritere disse samtaler højt. Som forældre kan I være sikre på, at hvis vi oplever, at jeres barn ikke trives, udvikles eller har brug for ekstra omsorg, så vil I blive kontaktet og tilbudt en samtale. Disse samtaler har til formål, at vi sammen får en større forståelse af jeres barn, og vi herefter kan lave en fælles indsats, der understøtter jeres barns udvikling og trivsel. Derudover kan der opstå et behov for en samtale, når børn skifter fra en gruppe til en anden.

Temaforældremøder

To gange om året afholder vi et forældremøde, hvor der sættes fokus på et tema, som er særligt aktuelt i de enkelte børnegrupper.

Traditionskalender

Vi har en traditionskalender, der viser tilbagevendende aktiviteter både med og uden forældredeltagelse. Den kan ses under læreplanstemaet om Kultur, æstetik og fællesskab.

Åkandens bestyrelse har lavet principper for:

- Syge børn.
- 30 timers plads.

Børn i udsatte positioner

Alle børn i Ringsted kommunes dagtilbud, der befinder sig i en udsat position, modtager en systematisk og målrettet tværfaglig indsats med henblik på, at afhjælpe deres udfordringer, der knytter sig til deres trivsel, læring, udvikling og sundhed.

Der handles i alle dagtilbud tidligt, hurtigt og relevant via:

- Fokus på hele barnets dag, såvel hjemme som i dagtilbud.
- Fokus på barnets deltagelsesmuligheder i børnefællesskaber.
- Justering af læringsmiljøer.
- Forpligtigende forældresamarbejde.
- Udarbejdelse af pædagogisk plan.
- Udviklingsmodellen med tilhørende mødestruktur.

Alle dagtilbud arbejder forebyggende med konkrete indsatser:

- Tidlig visitering med besøgsdage.
- Samtale ved opstart i dagtilbud, eller senest efter 3 måneder.
- Trivselsvurdering 2 gange årligt.
- Sprogvurdering i 3 års alderen, og ved særlig eller fokuseret indsats igen ved 5 års alderen.
- Brobygningsarbejde omkring overgange i barnets liv fra 0 til 6 år.

I Åkanden oplever vi, at børn eller familier kan komme i en udsat position af mange årsager. Det kan være i en kortere eller længere periode. Vi tager så tidligt som muligt kontakt til jer forældre, således at vi i tæt samarbejde kan lave en handleplan for, hvordan vi bedst støtter barnet. Hvis det er relevant kontaktes andre samarbejdspartnere.

Spaghetti Mix

Spaghettimix er et særligt forældretilbud i Åkanden, der har eksisteret siden 2016. Formålet er, at styrke forældre i, at opbygge et netværk med andre forældre, der også har børn i Åkanden.

Særligt ønsker vi at bruge værdien, af de relationer der kan opstå, når børn i gennem flere år er sammen hver dag, og deres forældre jævnlig ses ved både sociale arrangementer og i dagligdagen. Netværk mellem familier er et vigtigt sted for dialog, sparring og praktisk hjælp omkring det at have børn og få hverdagen til at fungere. Vi tilbyder spaghetti mix til de forældre vi mener der vil have glæde af det. Det foregår ca. en gang om måneden og starter med en times dialog, om hvad der rør sig blandt forældrene, og hvor de sparrer med hinanden og to medarbejdere fra Åkanden. Derefter laves mad i fællesskab med forældre og børn.

Forældrekursus i Tryghedscirklen også kaldet COS-P.

I Åkanden tilbyder vi 2 gange om året et 8 ugers forældrekursus.

Kurset ligger på tirsdage eller onsdage fra kl.15-16.30 og foregår i Åkanden.

Kurset henvender sig til forældre der ønsker at:

- Blive klogere på dem selv og på deres barn
- Styrke forståelsen af deres barns behov og signaler
- Give deres barn endnu mere tryghed, så barnet kan stå endnu stærkere, når det møder livets udfordringer nu og på længere sigt
- Gladere øjeblikke med jeres barn.

- Et endnu bedre samspil med deres barn.
- Verdens bedste job, er til tider også det sværeste.
- Du er ikke alene, alle forældre bekymrer sig om de gør det godt nok.
- Kom i gang med at lære nye måder at være forældre på.
- Der er plads til at lave fejl.
- Vær med til at gøre jeres barn endnu mere tryk, for jo mere tryk barnet er, jo mere kan det.
- Oplev endnu mere glæde sammen med dit barn.
- Glædere børn med højere selvværd.
- Deres barn bliver bedre til at søge hjælp hos jer som forældre.
- Bliv en endnu bedre forældre, og få endnu bedre børn!

Tryghedscirklen er ikke lavet for at give skyldfølelse, den er heller ikke udviklet for at skabe perfekte forældre. Forældre-kurset er til for at hjælpe os med at blive "gode nok", fordi det er det børn har brug for. Kontakt dit barns pædagog hvis du er interesseret for at høre nærmere.

Læs også 2 del af læreplanen.